

Els gestos del PSOE no mouen encara ERC del «no»

Els socialistes admeten el "conflicte polític" i accepten el diàleg entre institucions, però es preveu una negociació llarga que seguirà dimarts

Illa, Ábalos i Lastra, amb Rufián, Vilalta i Jové, a la reunió al Congrés | ACN

El primer *round* entre el PSOE i ERC ha acabat com estava previst: amb els republicans encara en el *no* a la investidura de Pedro Sánchez, però amb la voluntat de tornar-se a reunir. Dues hores i mitja de desgel que, tot i que no s'ha traduït en l'abstenció anhelada pels socialistes, sí que han servit per canviar el marc conceptual en què es pretén cimentar el diàleg. Els d'Oriol Junqueras surten amb el reconeixement del "conflicte polític" que hi ha a Catalunya i la voluntat del PSOE de recuperar el diàleg institucional (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191879/psoe/erc/acorden/reprenre/via/dialeg/entre/partits/institucions?rlc=p1>), és a dir, entre governs, sota el braç. La prova que les dues parts comencen a veure una pista d'aterratge és que el segon *round* té ja data i es produirà en només cinc dies: dimarts que ve al Congrés, just després que s'hagi constituït la cambra.

El PSOE és, clarament, qui té més pressa per arribar a un punt d'entesa i vol menjar-se els torrons amb els principals deures fets. Ara per ara, situa la investidura la setmana del 16 de desembre, just la mateixa en què ERC celebra el congrés en el qual ha d'aprovar la seva estratègia, que passa per consolidar-se com a partit hegemònic a Catalunya en les pròximes catalanes. Els *tempos* són curts, però, per recórrer una distància encara llarga. Els dos partits han emès comunicats en el qual admetien que han pogut constatar diferències, però els textos traspuen la vocació de buscar un apropament que permeti l'entesa.

Els "punts de trobada" i l'autodeterminació com a tema tabú

Especialment el dels socialistes, que han explicitat que també hi ha "punts de trobada". Els de Sánchez havien fet fins ara malabarismes per parlar de "problema de convivència" i esquivar l'expressió "conflicte polític". I, al contrari del que han fet els darrers dies, no han encotillat el diàleg institucional en la comissió bilateral Estat-Generalitat, format que no acaba de convèncer ERC, que prefereix retornar a la fórmula de la cimera de Pedralbes.

ERC subratlla que aquest espai de negociació al qual condicionen la seva abstenció ha de ser "entre governs, sense apriorismes ni temes vetats, amb calendari i amb garanties de compliment". En definitiva, busquen que l'autodeterminació no sigui un tema tabú per molt que el PSOE ha dit per activa i per passiva que aquest mur és infranquejable. "La sensació és que es volen moure però que és molt complicat", expressen fonts d'ERC.

Els vents hostils que tensen les dues parts

I, certament, fàcil no és. Els vents hostils als quals estan sotmesos les dues parts en negociació s'han fet evidents aquest mateix dijous. Mentre la reunió es produïa, s'ha fet públic un comunicat de tòtems del PSOE i del PP (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191883/guerra/margallo/exparlamentaris/demanen/govern/esp-anyol/no/depengui/erc?rlc=p1>) com Alfonso Guerra, Juan Carlos Rodríguez Ibarra i José Manuel García-Margallo reclamant el govern amb el qual somnien els garants del pacte del 78 i els grans poders econòmics: una aliança de partits constitucionalistes i que no depengui d'ERC. Els republicans, per la seva banda, també estan sotmesos a la pressió d'una part de l'independentisme que considera que el diàleg amb el govern espanyol no portarà en cap cas a un referèndum d'autodeterminació.

La trobada dels d'Oriol Junqueras amb els socialistes ha estat precedida pel polèmic missatge a Twitter en què el president de la Generalitat, Quim Torra, insta l'independentisme a escoltar les reflexions de l'escriptor Paul Engler en les quals advoca per "polaritzar molt més" i "acceptar alts nivells de sacrificis". Paradoxalment, però, el president ha reivindicat la seva presència en la taula entre governs (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191800/torra/reclama/posar-se/al/capdavant/dialeg/amb/sanchez>) que intenta arrencar ERC al PSOE. Especialment després que el vicepresident del Govern i coordinador nacional dels republicans, Pere Aragonès, afirmés que potser no seria "necessari". Els socialistes ja han criticat que, si el que pretenia Torra era aplanar-se el camí per tornar a ser vist com un "interlocutor vàlid" per la Moncloa, aquest missatge és un torpede per a aquest objectiu.

Unes reflexions que tot l'independentisme hauria d'escoltar atentament: Paul Engler: 'Si els catalans volem guanyar heu de polaritzar molt més, escalar molt més, i acceptar alts nivells de sacrificis' <https://t.co/37hAyA195b> (<https://t.co/37hAyA195b>)

? Quim Torra i Pla (@QuimTorraiPla) November 28, 2019
(https://twitter.com/QuimTorraiPla/status/1199978112320077824?ref_src=twsrc%5Etfw)

Tot i això, tant el PSOE com ERC intenten blindar-se del soroll extern perquè les converses puguin arribar a bon port. L'abstenció dels republicans són imprescindibles per a la viabilitat del govern de coalició de Sánchez i Pablo Iglesias. I també ERC necessita que la seva via pragmàtica es traslladi en un escenari palpable. Més encara en un moment en què el vicepresident del Govern i coordinador nacional del partit, Pere Aragonès, s'ha consolidat com a principal interlocutor de la Moncloa. Per això dirigents socialistes s'han arromangat des d'aquest dijous perquè el terreny comenci a fer baixada. Les dues parts necessiten fer de la necessitat virtut, però en el cas del PSOE la urgència per blindar-se d'ingerències promogudes pel PP és cabdal.

Precisament per això, volen una investidura i una formació de govern ràpid. Tres veus socialistes

havien llançat missatges just abans de la trobada al Congrés per afavorir el clima d'entesa. Ábalos ha assegurat que, "evidentment", hi ha "un conflicte polític" a Catalunya, tot un preludi del resultat de la reunió. La vicepresidenta en funcions, Carmen Calvo, per la seva banda, després de trepitjar ulls de poll en l'independentisme negant dimecres el diàleg sobre l'autodeterminació, ha destacat aquest dijous els "punts en comú" amb ERC (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191865/calvo/reivindica/punts/comu/amb/erc>), expressió que també ha estat inclosa en el missatge per escrit dels socialistes. I Lastra ha defensat el diàleg amb els republicans com un "exercici de responsabilitat". Ella és, de fet, la dirigent que millor relació manté en aquests moments amb ERC.

La litúrgia d'una trobada de dues hores i mitja

La trobada del desgel, amb fotografia inclosa, ha estat llarga i en una sala de grups del Congrés. Tota la litúrgia al voltant de la reunió que ha fet seure cara a cara Adriana Lastra, José Luís Ábalos i Salvador Illa per part dels socialistes i a Gabriel Rufián, Marta Vilalta i Josep Maria Jové per part dels republicans, ha estat analitzada al detall. Sobre la taula dels equips negociadors, els dirigents d'ERC han lluït bolígrafs liles amb el rostre de Carme Forcadell i el lema llibertat i llibretes *Moleskine*, la mateixa marca de la que va ser confiscada i atribuïda a Jové durant els escorcolls de l'octubre del 2017. Un quadre a l'oli del pintor murcià José Luis Azparren ha presidit la trobada amb un títol, *Él flota sobre la situación*, molt avesat a les metàfores. Oriol Junqueras, a la presó, i Pedro Sánchez, són els dos noms propis que, tot i la seva absència, presideixen les converses.